

Указания

**на Европейската Комисия и Постоянния комитет по прекурсорите
във връзка с Регламент (ЕС) № 98/2013 на Европейския парламент и
на Съвета от 15 януари 2013 г.**

**относно предлагането на пазара и използването на
прекурсори на взривни вещества**

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
РАЗДЕЛ А: РЕЖИМ ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ.....	5
РАЗДЕЛ Б: РЕЖИМ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ.....	7
РАЗДЕЛ В: ЕТИКЕТИРАНЕ.....	9
РАЗДЕЛ Г: ДОКЛАДВАНЕ НА ПОДОЗРИТЕЛНИ ТРАНЗАКЦИИ, ЛИПСИ И КРАЖБИ.....	12
РАЗДЕЛ Д: РОЛЯТА НА ТОЧКАТА(ИТЕ) ЗА КОНТАКТ НА ФИРМАТА.....	16
РАЗДЕЛ Е: ОРГАНИЗАЦИОННА УРЕДБА.....	18
РАЗДЕЛ Ж: АДМИНИСТРАТИВНИ СИСТЕМИ.....	20
РАЗДЕЛ З: СИГУРНОСТ НА ОБЕКТИТЕ / СКЛАДОВЕТЕ / УПОТРЕБАТА.....	22
РАЗДЕЛ Ц: КОНТРОЛЕН СПИСЪК ЗА ТОЧКАТА(ИТЕ) ЗА КОНТАКТ.....	24
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 — Регламент (ЕС) 98/2013 ПРИЛОЖЕНИЕ 1.....	27
ПРИЛОЖЕНИЕ 2 — Регламент (ЕС) 98/2013 ПРИЛОЖЕНИЕ 2.....	28
ПРИЛОЖЕНИЕ 3 — Формат на разрешително.....	30
ПРИЛОЖЕНИЕ 4 – Превод на текст за етикет.....	30
ПРИЛОЖЕНИЕ 5 — Допълнителни указания и други наименования на конкретни вещества в приложенията към Регламента.....	32

ВЪВЕДЕНИЕ

В съвременното общество съществуват различни типове химикали, които се използват ежедневно в широк набор от промишлени процеси, професионални дейности, както и в мащабния и разнообразен потребителски сектор. Химикалите се използват като междинни съединения за производството на други химикали, като разтворители на материали, производство на продукти като например бои, като хранителни съставки и като крайни продукти като например почистващи разтвори. По-голяма част от тези химикали се търгуват между предприятията (B2B) за законни цели. Търговията между предприятията и потребителите (B2C) често се отнася за смеси от продукти. Някои от химикалите обаче притежават потенциал за злоупотреби за нелегално производство на „взривни вещества, произведени в домашни условия или импровизирани взривни вещества“.

Терористи и други престъпници рядко имат възможността или познанията да произведат съставките на прекурсора, необходими за производството на взривни вещества, произведени в домашни условия, но вместо това разчитат да ги закупят от свободния пазар или да ги отклонят от законосъобразно използване.

Престъпниците не се нуждаят непременно от закупуването на големи количество от тези вещества. Сравнително малки количества могат да бъдат достатъчни за производството на значително количество взривни вещества с помощта на лесно достъпни познания и оборудване.

Поради тази причина се наложи да се ограничи достъпа до прекурсори на взривни вещества, с които може да се злоупотребява, включително прекурсорите, които могат да бъдат извлечени от смеси. Този извод доведе до приемането на Регламент (ЕС) № 98/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества.

Рискът от злоупотреба зависи частично от:

- концентрацията на прекурсорите в дадена смес;
- сложността на сместа, както и
- общото закупено количество.

Като цяло, производителите на взривни вещества, произведени в домашни условия, предпочитат по-високата концентрация на прекурсора в разтвора или сместа. Следователно, в случай че прекурсорът не е посочен на етикета със съдържанието, поради твърде ниската концентрация, потенциалът му като цяло не представлява интерес за престъпниците. Освен това, простите смеси, т.е. смеси, съдържащи малък брой вещества или вещества в прости разтвори, биха били предпочитани пред сложните смеси, т.е. смесите, съдържащи много на брой вещества.

Обхват

Регламент (ЕС) № 98/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества установява хармонизирани правила относно предоставянето, въвеждането, притежаването и използването на вещества или смеси, с които може да се злоупотреби за незаконно производство на взривни вещества, с оглед на ограничаването на наличността им за масовия потребител и осигуряването на подходящо докладване на подозрителни транзакции, значителни липси и кражби по цялата верига на доставки.

Член 4, параграф 1 от регламента определя строг режим на контрол върху редица вещества. Той налага забрана върху продажбата и използването на прекурсори на взривни вещества и гласи, че: „*прекурсори на взривни вещества под ограничение не се предоставят, въвеждат, притежават или използват от масовия потребител*“ с концентрация над определената в Приложение 1 на регламента — за повече подробности вж. приложението.

Въпреки това, отделните държави — членки на Европейския съюз имат възможност да въведат изключения във връзка с член 4, параграф 1. Възможни са две изключения:

1. Режим за издаване на разрешения
2. Режим за регистрация

Понеже само това са изключенията, не всички държави — членки въвеждат режим за издаване на разрешения или режим за регистрация за масово потребление. В някои държави — членки масовите потребители нямат да има право да закупуват, използват или притежават продукти, съдържащи веществата, описани в приложение 1 с концентрация над определените граници.

Освен това, член 9 на Регламента налага задължение на икономическите оператори да докладват на националните точки за контакт, определени от органите на съответната държава — членка, относно подозрителни транзакции, значителни липси и кражби на редица вещества или смеси.

Държавите — членки имат право да прилагат съществуващите национални регламенти в комбинация с Регламент 98/2013.

Пиротехническите изделия и лекарствените продукти, които се продават по предписание, са изрично изключени от обхвата на регламента (чл. 2.2.). Храните или хранителните продукти като цяло не съдържат висок процент прекурсори на взривни вещества под ограничение и поради тази причина не подлежат на спазване на изискванията на Регламента.

Цел

Настоящите насоки представляват консултативен документ, който е предназначен за улесняване и хармонизиране на изпълнението на изискванията на Регламента от страна на компетентните органи и икономическите оператори (раздели А–Г) и предлагат добри практики, които да подкрепят постигането на съответствие (раздели Д–Ц). Те отразяват най-добрите практики, определени от експертите на Постоянния комитет по прекурсорите.

РАЗДЕЛ А: РЕЖИМ ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ

Настоящият раздел представлява изискване на Регламента и е предназначен за подпомагане на държавите — членки, които желаят да установят режим за издаване на разрешения за продажба на веществата по Приложение 1.

Като изключение от член 4, параграф 1 на Регламента, член 4, параграф 2 разрешава на държавите — членки да поддържат или установяват режим за издаване на разрешения за прекурсори на взривни вещества под ограничение и издаване на разрешения за масовите потребители, имащи законна необходимост да придобият, въведат, притежават или използват прекурсори на взривни вещества под ограничение с концентрация над определената в Приложение 1 на регламента.

Държавите — членки имат право да ограничат издаването на разрешения за прекурсори на взривни вещества под ограничение до определено количество (което може да се притежава по всяко време, за продажба или на година), броя на покупките и/или до определена максимална концентрация. Пример за видовете полета, които следва да съдържа документа, с който се доказва притежанието на разрешение, са описани в приложение 3.

Компетентни органи

Компетентните органи се определят от държавата — членка и отговарят за издаване на разрешенията.

Издаване на разрешение

Компетентните органи, определени от държавата — членка, отговарят за издаването на разрешения на отделни масови потребители.

При разглеждане на молбата, компетентният орган има право да:

- провери наличността на по-ниски концентрации или алтернативи във връзка със заявеното вещество или за предвидената употреба.
- извършва проверки на обосновката на отделните молби за издаване на разрешение.

Въз основа на тази и/или на друга налична информация, компетентният орган може да издаде или да откаже издаването на разрешение.

В случай на издаване на разрешение, компетентният орган има право:

- да избере как да ограничи валидността на разрешението — като го издаде за еднократно или многократно използване за период, който не надвишава три години.
- да задължи притежателя на разрешението да доказва до определената дата на изтичане на разрешението, че условията, при които то е издадено, все още са изпълнени.

В случай, че условията, при които е издадено разрешението, вече не съществуват или не са в съответствие, компетентният орган има право да преустанови или да отнеме разрешението.

Както е посочено в член 7.3 на Регламента, компетентният орган има право да определи такса при подаване на молба за издаване на разрешение, като обаче таксата не трябва да надвишава разходите за обработка на заявката.

Разрешението не важи за други държави, освен държавата — членка, в която е издадено, освен ако отделна държава — членка не вземе решение за признаване на разрешения, издавани от компетентните органи на друга държава — членка, съгласно член 7.6.

Икономически оператори, които продават прекурсори на взривни вещества под ограничение в държави — членки, в които е въведен режим за издаване на разрешения, следва да изискват от масовите потребители представянето на разрешение преди продажба на продуктите.

РАЗДЕЛ Б: РЕЖИМ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ

Настоящият раздел представлява изискване на Регламента и е предназначен за подпомагане на държавите — членки, които желаят да установят режим за регистрация.

Като изключение от член 4, параграф 1, член 4, параграф 3 на Регламент (ЕС) № 98/2013 разрешава на държавите — членки, които:

- Не желаят въвеждането на режим за издаване на разрешения;
- вече са въвели режим за издаване на разрешения за контролиране на прекурсорите на взривни вещества; или
- биха искали да разрешат достъпа до ограничен набор от вещества,

да поддържат или въведат режим за регистрация, разрешаващ определени прекурсори на взривни вещества под ограничение да бъдат предоставени, или притежавани, или използвани от масови потребители.

Нов режим за регистрация може да се прилага само за:

- Водороден пероксид с концентрация между 12% и 35% от общото тегло (w/w),
  - Нитрометан с концентрация между 30% и 40% от общото тегло,
  - Азотна киселина с концентрация между 3% и 10% от общото тегло,
- (Следва да се отбележи, че при по-високи концентрации, тези три вещества могат да се предоставят, въвеждат, притежават или използват единствено от масови потребители, когато държавите — членки са взели решение да въведат или поддържат режим за издаване на разрешения и в случай, че съответното лице има издадено необходимото разрешение от компонентните органи. Вж. член 4, параграф 2 и член 4, параграф 7 от Регламента.)*

Въпреки това, член 17 на Регламента позволява на държавите — членки да поддържат режими за регистрация, които са съществували преди 1 март 2013 г. за някои или всички вещества, изброени в Приложение 1.

Режимът за регистрация изисква от икономическия оператор, който пуска в продажба за масовите потребители тези конкретни вещества, да поддържа регистър на всяка транзакция в съответствие с изискванията, установени в член 8 на Регламента.

За целите на регистрацията съгласно член 4, параграф 3 на Регламента, масовият потребител се идентифицира с официален документ за самоличност.

Регистърът съдържа най-малко следната информация:

- (а) име, адрес и както е приложимо, или идентификационния номер на масовия потребител, или вида и номера на официалния документ за самоличност;
- (б) наименование на веществото или сместа, включително неговата концентрация на прекурсора под ограничение;
- (в) количество на веществото или сместа;
- (г) предвидената употреба на веществото или сместа, заявена от масовия потребител и когато е приложимо, адреса за доставка;
- (д) дата и място на транзакцията;
- (е) подпис на масовия потребител.

Документация

Регистърът се съхранява за срок от пет години от датата на транзакцията. През този период регистрите се предоставят за проверка по искане на компетентните органи.

Регистърът се съхранява на хартиен носител или на друг траен носител и се предоставя за инспекция по всяко време в рамките на 5 години от датата на транзакцията.

Всички съхранявани данни следва да:

- (а) отговарят на формата и съдържанието на съответстващите документи на хартия;
и
- (б) остават на разположение по всяко време за период от 5 години от датата на транзакцията.

В прилагане на законодателствата си, държавите — членки следва да гарантират, че записите на операторите, които са преустановили дейността си, са предадени на операторите, които са поели дейността им, или на компетентния орган.

РАЗДЕЛ В: ЕТИКЕТИРАНЕ

Настоящият раздел представлява изискване на Регламента и е предназначен за подпомагане на икономическите оператори, които предоставят за масово потребление вещества с концентрация над определената в Приложение 1.

Регламент 98/2013 въвежда изискването за етикетиране на продуктите, които се предлагат за продажба на масовия потребител и съдържат вещества, изброени в Приложение 1 с концентрация, надвишаваща пределните стойности.

Етикетирането на продуктите може да се ограничи до следното:

„Закупуването, притежаването или използването са под ограничение за масовия потребител.“

Съгласно член 5 от Регламента, икономическият оператор, който възнамерява да предостави прекурсори под ограничение за масово потребление, следва да гарантира, че ограничението е ясно указано на опаковката или чрез поставяне на съответния етикет, или чрез проверка на наличието на такъв.

За да се спази задължението за етикетиране, всички оператори по веригата за доставки трябва да бъдат наясно, че съответното вещество или смес са включени в Регламента. Опростен начин за изпълнение на това законово задължение може да включва подход на сътрудничество по веригата за доставки. Търговските договори между операторите биха могли да предвиждат и гарантират, че съответната информация е предадена от доставчиците до търговците на дребно. Икономическият оператор, който опакова продукта преди навлизането му във веригата за търговия на дребно, има най-добрата възможност да постави изисквания етикет.

За да се спази изискването на член 5, текстът следва да бъде на официалния/официалните език/езици на държавата/държавите — членка/членки, в които продуктът е пуснат на пазара. (В Приложение 4 предложеният текст е преведен на всички официални езици на Европейския съюз.) Изискване има също и в случай, че продуктът има нужда от етикетиране съгласно Регламента относно класифицирането, етикетирането и опаковането (КЕО) 1272/2008 (вж. по-долу). По отношение и на етикетирането съгласно КЕО, възможна е употребата на повече от един език на опаковката, при условие, че текстът е ясно четлив.

Етикетиране съгласно КЕО

Повечето от продуктите, за които е необходим етикет съгласно Регламент (ЕС) № 98/2013 следва също да съдържат етикет съгласно Регламент на ЕС 1272/2008 (КЕО) поради присъщите им рискови свойства.

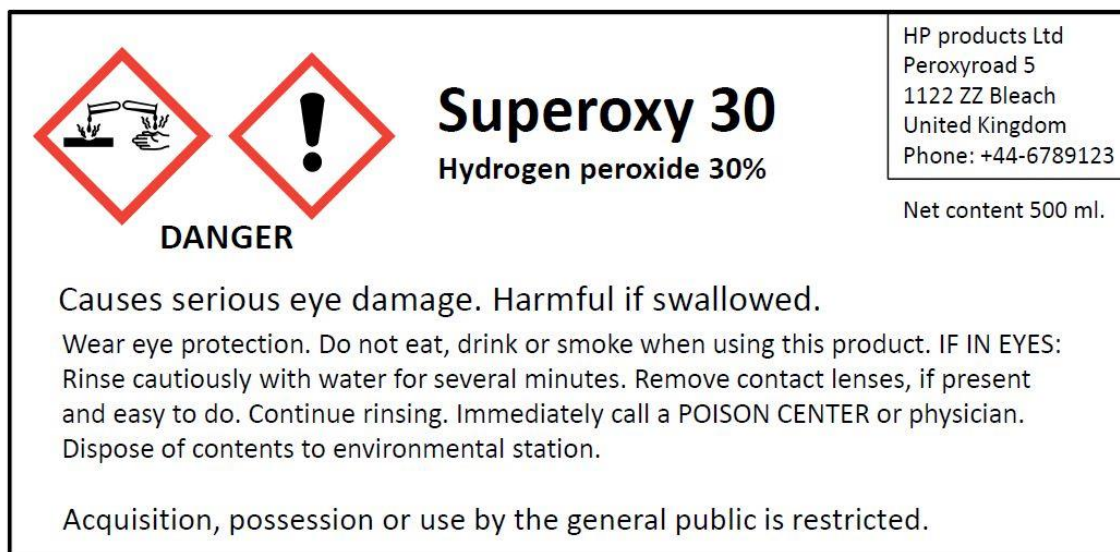
Член 32, параграф 6 от КЕО гласи, че:

„Елементите на етикета, наложени от изисквания, предвидени в други актове на Общността, се разполагат в частта на етикета, предназначена за допълнителна информация върху етикета, посочена в член 25.“

Изискванията към етикетите съгласно КЕО са описани в член 17, параграф 1 на този Регламент, като точка з) изисква „когато е приложимо, част, предназначена за допълнителна информация, съгласно член 25.“

За продукти, които попадат в обхвата на КЕО, това означава, че етикетът съгласно Регламент 98/2013 трябва бъде поставен в раздела с допълнителна информация в етикета по КЕО. Освен това, съгласно член 17, параграф 2 от КЕО, етикетът по този регламент „[...] се изписва на официалния(те) език(ци) на държавата(ите) — членка(и), в която (които) веществото или препаратът се пуска на пазара, освен ако въпросната(ите) държава(и)-членка(и) не предвиди(ят) друго.“

Пример за етикет на водороден пероксид, 30%:

Опасно	Супероксид 30 Водороден пероксид 30%	Ейч Пи продъктс Лтд (HP products Ltd) Peroxyroad 5 1122 ZZ Bleach Обединено Кралство Тел.: + 44-6789123 Нетно съдържание 500 мл
<p>Причинява сериозно увреждане на очите. Уврежда при поглъщане. Защитете очите. Не яжте, пийте или пушете, докато използвате този продукт. АКО ПОПАДНЕ В ОЧИТЕ: Изплакнете внимателно с вода за няколко минути. Отстранете контактни лещи, ако имате такива и можете да го направите. Продължете изплакването. Свържете се незабавно с Центъра за натравяне или с лекар. Излагане на съдържанията в околната среда.</p> <p>Закупуването, притежаването или използването от масови потребители е ограничено.</p>		

Повече информация относно етикетирането по КЕО може да се получи от документите с указания на Европейската агенция по химикали, налични на адрес: <http://echa.europa.eu/web/guest/guidance-documents/guidance-on-clp>.

РАЗДЕЛ Г: ДОКЛАДВАНЕ НА ПОДОЗРИТЕЛНИ ТРАНЗАКЦИИ, ЛИПСИ И КРАЖБИ

Настоящият раздел представлява изискване на Регламента и е предназначен за подпомагане на всички доставчици за масовия потребител и предприятията.

Освен основния фокус на Регламент (ЕС) 98/2013, който има за цел ограничаването за масовия потребител на вещества или смеси, с които може да се злоупотреби за незаконно производство на взривни вещества (изброени в Приложение 1), Регламентът определя редица други вещества, които също могат да бъдат използвани за незаконни цели и които трудно са трудни за контролиране поради факта, че освен за професионална употреба, се използват широко в обикновени потребителски продукти в рамките на мащабна верига за доставки (изброени в Приложение 2). Следва да се докладват всички подозрителни транзакции, в които са включени тези вещества.

„Подозрителна транзакция“, съгласно член 3 на Регламента, означава всяка транзакция, касаеща веществата, изброени в приложенията, или съдържащите ги смеси или вещества, както и транзакции, включващи професионални потребители, когато са налице основателни съмнения, че веществото или сместа е предназначена за незаконното производство на взривни вещества; Съгласно това определение, подозрителна транзакция е всяка (или опит за) покупка на един или повече прекурсори за взривни вещества, или смеси, съдържащи прекурсори, която е в отклонение от обикновените очаквания или взаимодействия.

Член 9 на Регламента дава право на икономическите оператори да отказват подозрителни транзакции, като също така им налага задължение да докладват на националните точки за контакт, определени от органите на съответната държава — членка, относно подозрителни транзакции, значителни липси и кражби на такива вещества. Липсите и кражбите на количества, които не са присъщи за предприятията, следва да бъдат докладвани. Докладването следва да се извършва без неоправдано забавяне.

За да се спази задължението за докладване, всички икономически оператори по веригата за доставки трябва да бъдат наясно, че в дадения продукт се съдържа конкретно вещество. Това като цяло означава, че изискванията за докладване се прилагат само в случаите, където дадено вещество е изброено като съставка на етикета или в информационния лист за безопасност. Подходът на сътрудничество въз основа на търговските договори между операторите би могъл да предвижда и гарантира, че съответната информация е предадена от доставчиците. Приложение 5 съдържа неизчерпателен списък с наименования на вещества, изброени в Приложения 1 и 2. Извличането на прекурсор на взривно вещество от сложна смес (т.е. от нитрати в паста за зъби) може да бъде трудно, така че това следва да се вземе предвид при определянето на съответните продукти. Това обаче не възпрепятства операторите да докладват в случай, че считат за уместно.

Предвид факта, че „извънпазарните“ продажби на вещества или смеси не са единствения начин за снабдяване с прекурсори на взривни вещества, промишлеността играе допълнителна роля в следенето на транзакциите между предприятията (B2B) и докладването на властите на всяка подозрителна дейност.

Въпреки това, има случаи, в които продукти, съдържащи прекурсори, са толкова трудни за използване за производство на взривни вещества в домашни условия, че

повече не представляват заплаха. Това зависи от редица фактори, включително концентрацията на прекурсора в продукта, количеството на продукта и сложността му. В някои случаи сложните продукти не могат да бъдат алтернатива за лице, което произвежда взривни вещества в домашни условия, тъй като съществуват други, по-лесни за употреба продукти, които са достъпни за масовия потребител.

За да бъде привлекателен като прекурсор на взривно вещество, продуктът трябва като цяло да отговаря на някои от следните условия:

- (i) веществото — прекурсор е в чист вид или в проста смес, без значение концентрацията, или
- (ii) веществото — прекурсор се съдържа в сложна смес, но в сравнително висока концентрация.

Примери за (i) са чисти прекурсори и смеси/разтвори на прекурсор в един или малко на брой други вещества или разтворители. Без значение концентрацията, в много случаи може сравнително лесно да се извлече и обогати прекурсор от подобен продукт. За продуктите, които попадат в това описание, следва да се докладват всички подозрителни транзакции, кражби и липси, освен ако не съществуват основателни причини това да не се прави. Например кражби или липси на много малко количество (няколко грама или милилитра) от проста смес не поражда непременно задължение за докладване, ако това може да се обясни например като „нормално“ при кражбите от магазин.

Примери за (ii) са смеси, съдържащи много съставки, но където прекурсорът е в такова количество, че дори след сложна процедура по извличане с нисък добив, прекурсорът може да се извлече и количеството да се използва. Продуктите, които попадат в това описание, обикновено се докладват само в случай, че количествата надвишат обичайните за домакинствата. Смесите, съдържащи повече от пет съставки са като цяло достатъчно сложни за извличане, така че не е много вероятно да се използват за прекурсори, освен ако прекурсорът не е основното вещество в сместа.

Продукти, в които концентрацията на прекурсор(и) е под 1% (или 3% от теглото при азотните торове) като цяло не представляват заплаха.

Г.1 Указания за управителите и персонала в обектите за търговия на дребно

Настоящият подраздел фокусира върху извънпазарните продажби за масовия потребител и има за цел предоставянето на ясни указания за малките предприятия и тези, които ежедневно продават домакински продукти, които съдържат прекурсори за взривни вещества, изброени в Приложение 1 и 2 на настоящия Регламент (вж. също приложения 1 и 2 на указанията). Властите на държавите — членки на ЕС и/или търговските сдружения могат да разпространяват информацията под формата на листовки.

В случай на подозрителна транзакция, тя следва да се третира според случая. Списъкът от показатели в настоящия раздел не е изчерпателен, но може да се разглежда като референтен списък, полезен за целта на определянето на потенциално подозрителни транзакции.

Възможните показатели за подозрително поведение включват например случаи, в които клиентът:

- Е нервен или избягва въпроси, или не е обикновен тип клиент,
- Се опитва да закупи необичайно количество от определен продукт или необичайна комбинация от продукти,
- Не е запознат с редовната употреба на продукта(ите), нито с инструкциите за употреба,
- Не желае да съобщи за какво планира да използва продукта(ите),
- Откаже продукти — заместители или продукти с по-ниска (но достатъчна за предложената употреба) концентрация,
- Настоява да плати в брой, особено големи количества,
- не желае да предостави документ за самоличност или за място на пребиваване при поискване.

Икономическите оператори следва да докладват на националните точки за контакт, определени от органите на съответната държава — членка, подробности относно поведение, което считат за подозрително (не само подобно на примерите, посочени по-горе), като това може да бъде важно за предотвратяване на злоупотреби с прекурсори на взривни вещества. Операторите следва също да докладват и липси и кражби, които са значителни и/или необичайни в хода на дейността им или такива, които не могат да бъдат лесно обяснени.

Приложения 1 и 2 към настоящите указания съдържат списък с прекурсори на взривни вещества.

Правото на отказ на транзакция и задължението за докладване на подозрителни транзакции, липси и кражби, в никакъв случай не бива да поставя в риск персонала на обекта за търговия на дребно.

Липси и кражби

Регламентът изисква от икономическите оператори също да докладват на националните точки за контакт, определени от органите на съответната държава — членка относно значителни липси и кражби на вещества, изброени в Приложенията му (вж. приложения 1 и 2 към настоящите указания), както и на смеси или вещества, в които се съдържат.

Предложени мерки за предотвратяване и откриване на липси и кражби:

2.1 Съхранение

- Обезопасен срещу проникване склад или клетки.
- Използване на видеонаблюдение.
- Забрана на достъпа до склада за персонал, който не участва в складовата дейност, покупките или продажбите.

- Забрана на достъпа на външни лица (клиенти, посетители).

2.2 За ограничаване на риска от кражби по време на транспортирането, може да се:

- Използват мерки срещу кражби като например физически ограничения (клетки) при транспортиране.
- Избор на надежден превозвач.
- Избягване на ненужни или продължителни спирания по време на пътуването.

2.3. За да може да се откриват липси и кражби, следва да се:

- Създадат подробни регистри относно покупките, продажбите и складовите наличности на прекурсори за взривни вещества и смеси.
- Проверят периодично складовите наличности с цел установяване на кражби.
- Съхранява архив за срок не по-кракът от 5 години.

РАЗДЕЛ Д: РОЛЯТА НА ТОЧКАТА(ИТЕ) ЗА КОНТАКТ НА ФИРМАТА

Настоящият раздел е консултативен.

Всяка фирма може да вземе решение сама по отношение на най-доброто определяне на отговорностите на персонала.

Препоръчва се, когато е възможно, фирми с над 50 служителя да определят най-малко едно конкретно лице, което да прилага вътрешни и външни мерки за контрол за гарантиране сигурността на прекурсорите на взривни вещества. В най-добрия случай, избраното лице следва вече да притежава определен статут или позиция във фирмата, така че да има възможност да действа в качеството си на представител на фирмата и да взема решения, които са необходими за изпълнение на задачите. В много случаи персоналят, определен за точка(и) за контакт може да бъде същото лице за връзка по отношение на контрола върху други продажби на вещества, например прекурсори за наркотични вещества.

Точката(ите) за контакт не трябва непременно да имат химическо образование. Едно от основните умения, което се изисква от съответното лице, е възможността да разпознава подобрителна сделка, което изисква „търговска бдителност“, тактичност и предпазливост. В големите предприятия с множество обекти, точката(ите) за контакт следва да определят заместник.

Точката(ите) за контакт следва да бъдат определяни и да представят списък за контрол, в който се определят по име веществата, произведени или търгувани и за които носи отговорност всяка една от точките за контакт.

Ръководството на фирмата следва ясно да определи длъжността, задачите и правомощията на точката(ите) за контакт, които са определени във фирмата. Информацията относно задачите и правомощията на точката(ите) за контакт следва да бъде широко разпространена във фирмата.

Ролята на точката(ите) за контакт би могла да включва следните задачи:

- Гарантиране правилното изпълнение на процедурите във фирмата
- Гарантиране съответствието със съответните аспекти на настоящите Указания и приложимото национално законодателство и насоки
- Установяване на вътрешните процедури, необходими за определяне и известяване на подозрителни транзакции и предотвратяване на диверсия

Ролята следва да включва проследяване на промени в продуктите, съдържащи контролирани химикали, организационните структури и оборудването, свързано с информационните технологии за гарантиране, че процедурите по сигурността на фирмата не са застрашени.

Обмен на информация с компетентните органи и разкриване на подозрителни запитвания и транзакции.

Повишаване осведомеността на съответния персонал, който работи с прекурсори на взривни вещества:

- Определяне на подходящите служители

- Редовно обучение и инструктиране на тези служители
- Гарантиране получаването от страна на тези служители на информация, предоставена от компетентните органи относно нови насоки и развития, както и информация, специфична за фирмата.

Поддържане на открити и ефективни линии за комуникация, които следва да включват етапи като например споделяне на ефективни практики в областта на сигурността с постоянни те клиенти, други в промишлеността и взаимодействие със служители на правоприлагащите органи. В същото време, фирмите следва да разбират ролята си в опазване на служителите и общностите, в които развиват дейността си, като едновременно с това осигуряват защита на информацията, която би могла да представлява заплаха, в случай на попадане в неподходящи ръце.

В малка фирма точката за контакт може да бъде само едно лице. В големите и/или многонационални организации обаче следва да има централна точка за контакт за изготвянето политики и процедури за цялата компания, подкрепени от точки за контакт по конкретни места.

В Раздел Ц е представен изчерпателен списък за проверка, който може да бъде полезен за определянето на списъка със задълженията на точката(ите)за контакт според обстоятелствата на фирмата.

РАЗДЕЛ Е: ОРГАНИЗАЦИОННА УРЕДБА

Настоящият раздел е консултативен и е предназначен за всички видове продажби.

Препоръчва се управителните органи да въведат вътрешни процедури за гарантиране, че точката(ите) за контакт и всички участващи в процеса служители (конкретно в продажбите) споделят съответната информация и ежедневно прилагат последователно съответните фирмени процедури.

По-специално, наличието и прилагането на стабилна система за управление въз основа на писмени процедури следва да подпомогне гарантирането на извършването на проверки за откриване на подозрителни транзакции и вече изпълнени поръчки, като след квалификацията им като подозрителни, транзакциите се свеждат до знанието на властите, заедно с предоставянето на съответната информация. Подобни процедури ще помогнат също така на фирмата да покаже на съответните национални власти/служби за сигурност, че е въвела мерки за контрол. Писмените процедури са от особена важност, когато броят на служителите, работещи с рискови химикали във фирмата, е голям и/или търпи промени.

Фирмите следва да съхраняват регистри за спазване на разпоредбите в обекта за срок, не по-кратък от 5 години. Регистрите следва да бъдат предавани в случай на промяна на собствеността на обекта, или на фирмата, която го купува, или на приемника, в случай, че обектът бъде закрит.

Следният списък не следва да се приема като изчерпателен, нито като минимум изискване, а като предложение, което фирмите да вземат под внимание, като имат предвид, че процедурите им следва да бъдат пропорционални на търговската им дейност и конкретни за организацията и нуждите им. Фирмите следва да разполагат с:

- Процедури, имащи за цел определяне на подозрителни транзакции:
  - Определяне на отговорностите на различните функции в рамките на фирмата при определянето на подозрителна транзакция (не само на точката за контакт).
  - Определяне на набор от критерии, които да се използват за проверка на подозрителния характер на транзакциите.
  - Посочване на рисковите вещества в системата за обработка на поръчки, като следва да се извършват проверки преди приемането на поръчката. Това следва да включва също интернет страници, които не трябва да позволяват автоматично приемане на поръчки без предварителна проверка от страна на компетентните служители.
  - Процедури, управляващи връзките с клиенти, заявили доставката на рискови вещества (задаване на въпроси, изискване на придружаващи документи, конкретни договорености за нови клиенти и др.).
  - Новите клиенти заслужават специално внимание, но всички клиенти също трябва да бъдат системно подлагани на проверка.

- Процедурите, които трябва да се следват при откриване на подозрителна транзакция са:
  - Свързани с клиента.
  - Свързани с властите (запазване на доказателства, предоставяне на информация...).

Физически и процедурни мерки с цел предотвратяване и откриване на кражби (периодични проверки на системите за наблюдение, по-чести инвентаризации на стоките наличности ...).

- Обучение и информация:
  - Процедурите за управление на потока от информация във фирмата във връзка с риска от незаконна диверсия (конкретно във връзка с информация, получена от компетентните органи). Процедурите следва да гарантират, че достъпа до чувствителна информация (напр. списък(ци) с вещества, които подлежат на контрол и други елементи на настоящите указания) е ограничен само до съответните служители.
  - Програми за обучение на съответните служители. Мерките могат да включват вътрешни схеми за сертифициране на служители с други търговски контролни отговорности.

Процедурите за управление на съхраняването на регистри следва да бъдат официални, което улеснява до голяма степен обратното проследяване и събирането на данни. По-специално, регистрите за покупките и продажбите следва да се съхраняват за срок не по-кратък от 5 години. Регистрите и данните следва да се предоставят за проверка по искане на компетентните органи.

- Периодична вътрешна инвентаризация и ревизии във фирмите за целта на непрекъснатото подобрене и хармонизиране на вътрешните процедури и практики, като се вземе изрично предвид опитът, придобит от фирмата и предоставената от компетентните органи информация.

В Раздел Ц е представен изчерпателен списък за проверка, който може да бъде полезен за изготвянето на вътрешни процедури според обстоятелствата на фирмата.

РАЗДЕЛ Ж: АДМИНИСТРАТИВНИ СИСТЕМИ

Настоящият раздел е консултативен и е предназначен за всички видове продажби.

Фирмите трябва да разполагат с предварително определени въпроси към новите клиенти, без значение дали се касае за извънпазарна продажба, продажба чрез телефонен център или продажба на прекурсори на взривни вещества чрез интернет.

Продавачът/администратора следва да упражняват дискретност и да се основават на опита си за преценка дали поръчка или запитване са „подозрителни“.

Стабилния процес на проучване на клиента включва изискване на информация относно крайното потребление. Това се изисква във връзка с някои регламенти, като тази практика следва да бъде възприета и за ограниченията върху продажбите/употребата на прекурсорите на взривни вещества. Големите клиенти приемат тази необходимост; спазващите закона, но осведомени клиенти посрещат с одобрение „предупреждението“; недобросъвестните клиенти често се оттеглят поръчката си.

Водене на документация

Следната информация относно всички транзакции, включващи наблюдавани вещества следва да се предоставя на съответните правителствени органи при поискване:

1. Име и адрес на купувача и получателя, в случай, че не са едно и също лице
2. Име и адрес на други лица, участващи в транзакцията (т.е. физическото движение на стоките), когато подобна информация е налична.
3. Наименование на въпросното вещество
4. Количество на въпросното вещество
5. Дата на доставка (франко склада)

Информирание относно подозрителни поръчки и запитвания

Изискването за докладване на подозрителни транзакции следва да обхваща запитвания и транзакции, без значение дали стоките са предназначени за износ или вътрешна продажба. Това включва случаите, когато клиентът откаже да предостави информация относно крайното потребление и/или внезапно оттегли поръчката си.

Следната бележка може да бъде полезна за служителите:

В случай, че поръчката или запитването будят подозрения, следва да се получат възможно най-много подробности, т.е.

- Описание на лицата, в случай на пряк контакт.
- Подробности за използваните превозни средства, включително марка, модел, цвят и регистрационен номер.
- В случай, че клиентът е отправил запитване по телефона, изискване за отправяне на запитването в писмена форма.

Ако е възможно, забавяне на запитването и повторно свързване с клиента. Междувременно, във възможно най-кратък срок, се осъществява връзка със съответните полицейски органи или национални точки за контакт, определени от съответните национални власти. Тук се вписва името и данните за контакт на официалното звено по сигурността за бъдещи справки:

.....
.....

Аспекти, които следва да бъдат отбелязани

- Автоматичната проверка на съответствието не е заместител на разумния и бдителен персонал.
- В случай, че запитване или поръчка буди съмнения, то значи, че вероятно е съмнителна и трябва да премине проучване и докладване.

РАЗДЕЛ 3: СИГУРНОСТ НА ОБЕКТИТЕ / СКЛАДОВЕТЕ / УПОТРЕБАТА

Настоящият раздел е консултативен и е предназначен за фирмите, които съхраняват прекурсори на взривни вещества.

Фирми, чиято дейност е свързана с прекурсори на взривни вещества, следва да контролират достъпа до своите обекти.

Достъпът на външни лица (посетители и изпълнители) до обектите на фирмата следва да бъде ограничен и под наблюдение във връзка с контролираните вещества. Фирмата следва да гарантира наличието на писмена изготвена политика и процедури във връзка с прекурсорите на взривни вещества.

Фирмите следва да извършват проверки на лица/фирми, които се обучават в техните обекти. Следва да се води регистър на посетителите (чуждестранни и местни/вътрешни) в обектите на фирмата, където се осъществяват контролираните дейности или където се произвеждат и съхраняват контролираните химикали.

Въпреки, че отклоняването на химикали основно се случва след продажбата им, фирмите следва да имат предвид потенциала за отклонение или кражба в рамките на своите обекти и да предприемат адекватни мерки за гарантиране сигурността на търговските си обекти срещу кражби. Фирмите, които са изложени на такъв риск, функционират по цялата верига на доставки:

- Производители
- Дистрибутори
- Доставчици на логистични услуги
- Клиенти

Следва да се обърне внимание на теория и на практика на повишеното ниво на сигурността в зоните, където се съхраняват прекурсори на взривни вещества. Мерките за сигурност могат да бъдат под формата на:

- Зона, ограничена за достъп
- Обезопасени стаи или клетки
- По-честа инвентаризация на стоковите наличности за бързо установяване на липси
- Повишена бдителност в зони за съхранение на прекурсори на взривни вещества и/или използване на камери за затворена телевизионна система за видеонаблюдение (CCTV)

В съоръженията дейностите могат да включват мерки като например инсталация на физически ограничения, промяна в производствения процес или подмяна на суровини. При продажбата и разпространението на продукти, дейностите могат да включват мерки като например заключени витрини, клетки за съхранение или допълнителни проучвания на превозвачите.

В случай на кражба, операторът следва незабавно да уведоми не само полицейските органи, но и националната точка за контакт, определена от органите на държавата — членка. Ако е уместно (например, ако подобни случаи се наблюдават постоянно или

методите, използвани от престъпниците, са нови), компетентните органи могат да предоставят съответна информация на други фирми и агенции за сигурност.

При избора на превозвач, фирмите следва също да имат предвид рисковете от кражба по време на транспортирането. Избраният превозвач следва да бъде надежден и да има възможност да прилага достатъчни мерки за сигурност при транспортирането на чувствителни химикали. Това следва да се има предвид особено при превози на дълги разстояния със задължителни почивки по време на пътуването.

РАЗДЕЛ II: КОНТРОЛЕН СПИСЪК ЗА ТОЧКАТА(ИТЕ) ЗА КОНТАКТ

Настоящият раздел е консултативен и е предназначен за подпомагане на управителите (по сигурността).

Добра практика е извършването на редовни проверки на поддържането на стандартите за контрол на съответствието с международни конвенции, съответните регламенти и промените в промишлените практики.

Като помощно средство е предоставен следният контролен списък за подпомагане на вътрешната проверка за съответствие и въвеждането на правилни процедури във фирмите. Препоръчва се точката за контакт за извърши оценка на програмите за вътрешно съответствие най-малко един път годишно. Не всички въпроси, изброени по-долу ще са приложими в конкретните предприятия.

1. Ангажменти за съответствие

- Подписал ли е изпълнителният директор на фирмата Ви Ангажмента за отговорно полагане на грижи® / отговорно пазене на продукти от торове или друго доброволно споразумение във връзка с Вашата промишленост?
- Наясно ли са директорите на Вашата фирма със законовите си отговорности при привеждане в съответствие на контрола по сигурността върху химикалите?

2. Контрол на инвентара

Колко често извършвате проверки?

- Кои химикали са включени в международни конвенции и национални изисквания за контрол?
- Въведени ли са съответните изисквания за всяка контролна мярка?
- Въведена ли е контролна матрица за всеки контролиран химикал?
- Персоналът поддържа ли актуален списък на веществата — прекурсори на взривни вещества?

3. Повишаване на осведомеността

- Въведена ли е отчетност на управлението на програмите за вътрешно съответствие, напр. това отразено ли е в актуалната органиграма на фирмата, ясно определено ли е делегирането на отговорностите?
- Предоставяно ли е обучение и повишавана ли е осведомеността на служители и клиенти до ниво на постигане и поддържане на високи стандарти и развиване на умения и знания, необходими за изпълнение на задълженията във връзка с контролираните химикали? (вж. Раздел 5 по-долу относно обхвата на обучението)
- В оценката на персонала въведени ли са цели на вътрешното съответствие?
- Съществуват ли писмени политики, планове, програми и процедури за постигане на непрекъснато подобрене на режима на вътрешно съответствие на контролираните химикали?
- Изготвени ли са разпоредби за гарантиране на определянето и разпространението на законодателните норми и изисквания, приложими за контролираните химикали?
- Има ли стремеж от страна на фирмата за ефективност над законовото съответствие?
- Предоставено ли е на служителите, които изпълняват контролни функции, необходимото въстъпително обучение и периодични опреснителни курсове?

- Имат ли достъп персонала и клиентите до:
  - Настоящото споразумение?
  - Интернет страници, съдържащи нормативни актове?
  - Съответните длъжностни лица?

4. Управление на информацията

- Как фирмата е в течение на изискванията във връзка с контролираните вещества?
- Осигурява ли фирмата определяне и разпространение на всички приложими политики, законодателни норми и насоки относно съответните мерки за контрол?
- Поддържа ли фирмата референтен списък с източници на информация и контакти и разпространени ли са промените/актуализациите до съответните служители?
- Предоставя ли фирмата ресурси (напр. достъп до документация) относно контролираните химикали за точките за контакти?

5. Обучение на персонала

(Този ангажимент обхваща освен служителите, и други лица, когато е уместно, съгласно Съхранението на продукти, като например разпространители на продукти и превозвачи.)

- Определила ли е фирмата уменията и знанията, необходими за изпълнение на програмите за вътрешно съответствие на контрола на продажбите на прекурсори на взривни вещества?
- Въведени ли са подходящи обучителни програми, които предоставят знания и умения, необходими на отговорните ръководители и други съответни служители?
- Провежда ли фирмата въстпителни кампании за повишаване на осведомеността и последващи опреснителни курсове и обучителни програми за служителите на всички нива с цел постигане на максимално високи равнища на опит и развитие на умения и знания, необходими за изпълнение на отговорностите по съответствието? Разширила ли е фирмата ангажиментите си освен към служителите и към други лица, когато това е уместно, като например разпространители и превозвачи?
- Получават ли съответните служители ежегодно (или по-често, ако се налага) обща актуализация на общите разпоредби на политиките на фирмата във връзка с поддържането на контрола върху продажбите?

6. Информация за клиентите

Фирмите следва да извършват проверки на клиенти и поръчки, които изглеждат съмнителни и носят възможни рискове.

- Събирана ли е, оценявана и прилагана следната основна информация за клиентите при продажби на прекурсори на взривни вещества:
- От надежден източник ли е получена съответната информация относно надеждността на клиента, местоположението и дейността му?
В случай, че са извършени продажби на фирми и лица, които не са производители, притежавали ли са съответното разрешение? Проверени ли са?
- Установени ли са крайният потребител и крайната употреба на химикала?
- Установила ли е фирмата наличието на национални или международни ограничения или забрани за търговия с потенциалния клиент или краен

потребител и дали той не фигурира в различните списъци на рисковите образувания, публикувани от правителствени агенции?

- Знаят ли кои вещества са прекурсори на взривни вещества спедиторите, превозвачите, представителите, брокерите и дистрибуторите на фирмата? Притежават ли те копия от Указанията и/или съответни национални ръководства?
- Кой носи отговорност, че маршрута и начина на превозване няма да доведат до отклонение или забранена употреба?
- Уведомява ли рано отдела по продажбите клиентите относно нуждата от информация за крайното потребление, напр. при изготвяне на офертата?
- Наличен ли е в отдела по продажбите *Списък с препоръчителните въпроси към клиентите* (вж. Раздел В) и информирани ли са служителите от отделите по маркетинг, продажби, обработка на поръчки и възлагане на обществени поръчки относно тези въпроси, така че да могат да изпълнят задълженията си за възпиране на съмнителни сделки? Знаят ли как да процедурат в случай, че имат подозрения, напр. да уведомят съответните органи по сигурността.

7. Водене на документация

- Поддържат ли се проследяеми регистри на дейности и стоки за период от най-малко 4 години, така че да могат да бъдат проверявани запитвания относно дейности или стоки, които подлежат на контрол и поддържа ли се подходяща одитна следа?
- Въвела ли е фирмата политика за поддържане и съхранение на архиви, които се отнасят за минимален период от време, през който следва да се съхраняват, начина на безопасно съхранение, както и мястото, където се съхраняват архивите?
- Редовно ли се извършва преглед на системата за обработване на архивите с цел гарантиране на логическа последователност за документирате на контролираните дейности?
- Лесно достъпни ли са архивите?
- Заедно ли се архивират всички свързани документи или са достъпни чрез общи папки?

8. Достъп до обектите

- Извършват ли се проверки на лица/фирми, които посещават или се обучават в обекти на фирмата?
- Води ли се регистър на посетителите (чуждестранни и местни/вътрешни) в обектите на фирмата, където се произвеждат и съхраняват прекурсори на взривни вещества?

9. Разпоредби за одит

- Извършва ли фирмата одит на програмите за вътрешно съответствие спрямо препоръките на настоящото споразумение?
- Част ли е това от обичайната одитна програма?

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 — Регламент (ЕС) 98/2013 ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Списък с прекурсори на взривни вещества под ограничение

Вещество	Пределно допустима стойност	Код по Комбинираната номенклатура (КН) на съединение с определен химичен състав, представено самостоятелно, което отговаря на изискванията на бележка 1 съответно към глава 28 или 29 на КН ⁽¹⁾	Код по Комбинираната номенклатура (КН) на смес без съставки (напр. живак, благородни или редкоземни метали или радиоактивни вещества), които биха определили класифициране по друг код по КН ⁽¹⁾	ЕО номер	CAS №
Водороден пероксид	12% тегл.	2847 00 00	3824 90 97	231-765-0	7722-84-1
Нитрометан	30% тегл.	2904 20 00	3824 90 97	200-876-6	75-52-5
Азотна киселина	3% тегл.	2808 00 00	3824 90 97	231-714-2	7697-37-2
Калиев хлорат	40% тегл.	2829 19 00	3824 90 97	223-289-7	3811-04-9
Калиев перхлорат	40% тегл.	2829 90 10	3824 90 97	231-912-9	7778-74-7
Натриев хлорат	40% тегл.	2829 11 00	3824 90 97	231-887-4	7775-09-9
натриев перхлорат	40% тегл.	2829 90 10	3824 90 97	231-511-9	7601-89-0
⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 948/2009 на Комисията (ОJ L 287, 31.10.2009 г., стр. 1).					

За повече указания и други наименования на конкретни вещества в приложенията към Регламента, вж. ПРИЛОЖЕНИЕ 5.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 — Регламент (ЕС) 98/2013 ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Вещества, самостоятелни или в смеси, или във вещества, по отношение на които се докладват подозрителни транзакции, значителни липси и кражби

Наименование на веществото	Код по Комбинираната номенклатура (КН) на съединение с определен химичен състав, представено самостоятелно, което отговаря съответно на изискванията на бележка 1 към глава 28, бележка 1 към глава 29 или бележка 1, буква б) към глава 31 от КН ⁽¹⁾	Код по Комбинираната номенклатура (КН) на смес без съставки (напр. живак, благородни или редкоземни метали или радиоактивни вещества), които биха определили класифициране по друг код по КН ⁽¹⁾	ЕО номер	CAS №
Хексамин	2921 29 00	3824 90 97	202-905-8	100-97-0
Сярна киселина	2807 00 10	3824 90 97	231-639-5	7664-93-9
Ацетон	2914 11 00	3824 90 97	200-662-2	67-64-1
Калиев нитрат	2834 21 00	3824 90 97	231-818-8	7757-79-1
Натриев нитрат	3102 50 10 (природен) 3102 50 90 (различен от природен)	3824 90 97 3824 90 97	231-554-3	7631-99-4
Калциев нитрат	2834 29 80	3824 90 97	233-332-1	10124-37-5
Калциев амониев нитрат	3102 60 00	3824 90 97	239-289-5	15245-12-2
Амониев нитрат [в концентрация с тегловно съдържание на азот ≥ 16 % спрямо амониевия нитрат]	3102 30 10 (във воден разтвор) 3102 30 90 (друг)	3824 90 97	229-347-6	6484-52-2

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 948/2009.

За повече указания и други наименования на конкретни вещества в приложенията към Регламента, вж. ПРИЛОЖЕНИЕ 5.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3 — Формат на разрешително

Формат на документ, доказващ притежаването на разрешение на масов потребител да придобива, въвежда, притежава или използва прекурсори на взривни вещества под ограничение, определени в Приложение 1 на Регламента относно предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества (ЕС 98/2013).

1. Масов потребител (Име и адрес)

Име:

Номер на документ за самоличност:

Адрес:

Държава:

Тел.:

Електронна поща:

2. Номер на разрешително:

3. Разрешително за единична или многократна употреба *моля отбележете*

единична покупка, въвеждане, притежание и използване на прекурсор под ограничение наименование на прекурсора(ите):

максимално количество:

максимална концентрация:

разрешена употреба:

многократна покупка, въвеждане, притежание и използване на прекурсор под ограничение наименование на прекурсора(ите):

максимално притежавано по всяко време количество:

максимална концентрация:

разрешена употреба:

4. В случай, че се различава от поле 1 и се изисква от националното законодателство, адресът, където прекурсора(ите) ще се съхранява(т)

Адрес:

5. В случай, че се различава от поле 1 и се изисква от националното законодателство, адресът, където прекурсора(ите) ще се използва(т)

Адрес:

6. Писмено съгласие за покупка, въвеждане, притежание и използване на прекурсор(и) под ограничение в блок 3 по [име на държавата]:

Име на компетентния орган:

Валидно от: _____ до: _____

Специални разпоредби, приложими към настоящото разрешение:

да, настоящото разрешение е валидно само със специалните изисквания, приложени към него

Не

Печат и/или подпис

ПРИЛОЖЕНИЕ 4 – Превод на текст за етикет

Държава	Фраза
България	Закупуването, притежаването или използването от масови потребители е ограничено.
Чешка република	Pořízení, držení nebo použití osobami z řad široké veřejnosti podléhá omezení.
Дания	Borgernes erhvervelse, besiddelse eller anvendelse er underlagt begrænsninger.
Германия	Erwerb, Besitz oder Verwendung durch private Endverbraucher ist gesetzlich eingeschränkt.
Гърция	Απαγορεύεται η απόκτηση, η κατοχή ή η χρήση από το ευρύ κοινό.
Обединено Кралство	Acquisition, possession or use by the general public is restricted.
Испания	La adquisición, posesión o utilización por el público en general está restringida.
Естония	Üldsuse hulka kuuluvate isikute jaoks on nende ostmine, omamine ja kasutamine piiratud.
Финландия	Hankkimista, hallussapitoa tai käyttöä yksityiseen kulutukseen on rajoitettu.
Франция	L'acquisition, la détention ou l'utilisation de ces produits par le grand public sont soumises à restriction.
Ирландия	Tá srian le fáil, seilbh nó úsáid ag daoine den phobal.
Хърватия	Stjecanje, posjedovanje ili uporaba za opću su javnost ograničeni.
Унгария	Lakossági beszerzése, birtoklása vagy felhasználása korlátozás alá esik.
Италия	L'acquisto, la detenzione o l'uso da parte di privati sono soggetti a restrizioni.
Литва	Įsigijimas, laikymas, naudojimas bei tiekimas vartotojams yra ribojimas.
Латвия	Nav paredzēts plašai sabiedrībai – ierobežota iegāde, turēšana īpašumā vai lietošana.
Малта	L-akkwist, il-pussess jew l-użu mill-pubbliku inġenerali huma ristretti.
Нидерландия	Aankoop, bezit en gebruik door particulieren is aan beperkingen onderhevig.
Полша	Nabywanie, posiadanie lub używanie przez przeciętnych użytkowników podlega ograniczeniom.
Португалия	A aquisição, posse ou utilização pelo público geral está sujeita a restrições.
Румъния	Achiziționarea, deținerea sau utilizarea de către publicul larg face obiectul unei restricții.
Словакия	Kúpa, vlastníctvo a použitie súkromnými osobami sú limitované zákonom.
Словения	Pridobitev, posedovanje ali uporaba so za splošno javnost omejeni.
Швеция	Privatpersoners köp, innehav och användning omfattas av restriktioner.

ПРИЛОЖЕНИЕ 5 — Допълнителни указания и други наименования на конкретни вещества в приложенията към Регламента

Допълнителни указания относно конкретни вещества

Нитрометан

- Съдържанието на нитрометан в смеси с метанол и масло(а), предназначен за използване като гориво за определени модели превозни средства често се предоставя като процент от обема. Трудно е на практика да се извлече съответното съдържание нитрометан в процент тегло, тъй като необходимите параметри за конверсия в повечето случаи не са известни. Следователно, за целите на Регламент 98/2013, горивни смеси, съдържащи метанол, нитрометан и масло(а), предназначени за използване като гориво за определени модели превозни средства и с не повече от 25 процента нитрометан на единица обем, може да се счита за съдържание на не повече от 30 процента нитрометан на единица тегло.

Амониев нитрат

- Пускането на пазара на амониев нитрат за непрофесионална употреба е ограничено от Регламент REACH (Регламент № 1907 от 18 декември 2006 г., изменен с Регламент (ЕО) № 552 от 22 юни/2009 г. на Комисията, Приложение XVII, точка 58).
- Торове с най-малко 8% тегло азот от амоний и най-малко 8% на единица тегло азот от нитрат съдържа най-малко 16% на единица тегло азот от амониев нитрат. На доброволен принцип, икономическите оператори и земеделските стопани следва също да докладват относно амониев нитрат с по-малко от 16% на единица тегло азот от амониев нитрат.

Други наименования на конкретни вещества

Наименованията, посочени по-долу, могат също да се използват за обща препратка към веществата, изброени в Приложенията на Регламента. Списъкът не е изчерпателен и е предназначен само за информация.

Други наименования на веществата по Приложение 1	Други наименования на веществата по Приложение 2
Водороден пероксид: <ul style="list-style-type: none"> • Пероксид • Диоксидин • Водороден диоксид Нитрометан <ul style="list-style-type: none"> • Нитрокарбол Азотна киселина <ul style="list-style-type: none"> • Аква фортис • Димяща азотна киселина Перхлорати: <ul style="list-style-type: none"> • Хлорат (VII) • Хиперхлорат Хлорати: <ul style="list-style-type: none"> • Хлорат (V)	Хексамин <ul style="list-style-type: none"> • Метенамин • Хексаметилентетрамин • Уротропин Ацетон <ul style="list-style-type: none"> • Пропанон • Пропан-2-1 • 2-Пропанон

